

HRCKO

24. listopada 2025.

Broj 253

ISSN 1821-3758

9771821375004

Elementi i u Beogradu

Mjesec
hrvatske knjige

Jesenji eko bingo

Maza i Divka u bijegu

Šumska zimnica

Mihaelov X i O

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«, Preradovićeve 11, 24000 Subotica

Glavna i odgovorna urednica: Zlata Vasiljević

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Ana Gaković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković-Horvat, Slađana Husak i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu, javno informiranje i odnose s vjerskim zajednicama.

Hrcko poručuje: ogrni se knjigom i riječju!

Eto nama ponovno listopada – a on, ni pet-ni šest, već se bliži kraju. Jesen se odomaćila, raskošno obojila lišće i darovala nam pregršt slasnih plodova. Nadam se da ste se i vi već lijepo »ušuškali« u sve školske i izvannastavne aktivnosti.

Ovih dana traju *Dani hrvatske knjige i riječi* – *Dani Balinta Vujkova*, u koje će mnogi od vas biti uključeni, što me baš veseli! A da ne zaboravimo: 15. dana ovoga mjeseca započeo je i Mjesec hrvatske knjige koji traje do polovice studenoga, pa su tu i razni kvizovi za poticanje čitanja. Eto ideje! Kad vani pada kiša, mobitel zamijenite knjigom i otputujete maštom tko zna kamo. Samo zamislite: knjiga u krilu, šalica toplog čaja ili tople čokolade, pokoji keksić ili voće... Hmmm, tko bi tome odolio?

Umalo da zaboravim, tu je i Pokrajinska smotra recitatora, i to 8. studenoga. Toliko zanimljivih događaja i druženja da bi vam i sama jesen (da može) rekla »bravo«!

I još nešto: ne zaboravite prošetati po opalom lišću. Ono ne samo da ima čarobne boje nego i onaj neodoljivi šuškavi zvuk koji veseli i male i velike.

Do sljedećeg broja, budite veseli, radosni, znatiželjni i nasmijani, baš kao pravi *Hrckovi* prijatelji!

Željka

Pravila u prometu – sigurnost na cesti II.

Već znamo ono najvažnije – kada i gdje smijemo prijeći cestu, što nam pokazuje semafor i što je to »zebra«. Ali to je tek početak! Promet ima svoja pravila, baš kao i svaka igra. A ako ih svi poštujemo, svi smo sigurni.

Prometni znakovi pomažu svima da se snađu na cesti: vozačima, biciklistima, pješacima... dakle i vama! Oni nas upozoravaju, daju nam važne informacije i pokazuju što smijemo, a što ne smijemo raditi.

Prometne znakove dijelimo u tri osnovne skupine:

1. znakovi opasnosti – upozoravaju nas da budemo opreznii! Primjerice, znak s djecom znači da je blizu škola i da vozači moraju voziti sporije.

2. znakovi izričitih naredbi – kažu nam što točno trebamo učiniti, poput: »ovdje se mora stati« ili »zabranjeno skretanje«.

3. Znakovi obavijesti – pomažu nam da se lakše snađemo na putu. Pokazuju, primjerice gdje je bolnica, park, parking, benzinska crpka...

Prometni znakovi su pomagači na cesti – ako ih poznajemo i poštujemo, putovanje postaje sigurnije.

Počelo učenje hrvatskog jezika u Beogradu!

Mreža prijatelja koji pohađaju hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture postaje sve veća. Od prošlog mjeseca u Beogradu također možete učiti hrvatski jezik i otkrivati bogatstvo hrvatske kulture. U prostorijama Fondacije *Antun Gustav Matoš* čeka vas profesorica **Dubravka Tinodi**. Za nju je također ovo jedan ostvareni san, dar koji joj je omogućio da ponovno može poučavati djecu o ljepoti hrvatskog jezika i njegovoj zanimljivoj povijesti.

Sve je počelo zahvaljujući jednoj mami – **Nini Stamenković**, koja je željela da njezino dijete uči svoj materinski jezik i upozna hrvatsku kulturu. Kada se kockice poslože, okupi prava ekipa, otvore prava vrata – počinje nova jezična avantura.

Predsjednica Odbora za obrazovanje HNV-a **Nataša Francuz** kaže da će učenici na kraju školske godine dobiti svjedodžbu Republike Hrvatske. Iako je ova nastava izvan škole, bit će ovdje pravog učenja i znanja, ali i igre, druženja i putovanja. Djeca koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku već znaju: uvijek ima mnogo prilika za druženje i upoznavanje svojih vršnjaka iz drugih mjesta.

Još uvijek se možete pridružiti ovom društvu osnivača koji su željni naučiti više o svojoj kulturi i korijenima. Javi se Fondaciji *Antun Gustav Matoš* gdje su vrata uvijek otvorena.

A. G.

Knjižničari u Baji

U sklopu programa *Knjižničari u razmjeni* u mađarskom mjestu Baji 6. listopada održan je još jedan susret knjižničara iz Hrvatske, Mađarske i Srbije. Domaćin ovog trojnog susreta bila je Gradska knjižnica *Ady Endre*, koja je ugostila knjižničare iz Subotice, Baje i Belog Manastira. Tom su prigodom knjižničarke Gradske knjižnice Subotica **Bernadica Ivanković** i **Eszter Berényi** održale radionicu za djecu iz vrtića u kojem se odgojno-obrazovni rad odvija na hrvatskom jeziku, ispričavši im priču **Silvije Šesto Deveta ovčica** u kamishibai tehnici. Nakon priče mališani su bojili bojanke s ovčicama, koje su potom oživjeli uz pomoć aplikacije *quiver* i tehnologije proširene stvarnosti.

B. I.

Putovanje riječima: Mjesec hrvatske knjige

Riječ putuje svijetom

Riječ knjiga ima svoje ime u svakom kutku svijeta – poveži riječ s pravim jezikom!

svijet mašte, likova koji ti postaju poput prijatelja i događaja koji se pamte.

Svake godine, od 15. listopada do 15. studenoga, obilježava se Mjesec hrvatske knjige. To je vrijeme kada knjižnice nude još bogatije sadržaje i pozivaju nas da urolimo u svijet knjiga i čitanja.

Hrvatsko čitateljsko društvo 23. listopada organiziralo je jedan od središnjih programa ovogodišnjeg Mjeseca hrvatske knjige – virtualni maraton čitanja pod nazivom »Budi knjižničar na minutu«. Svi koji su to željeli mogli su u jednoj minuti preporučiti knjigu, pročitati omiljeni ulomak i objaviti videozapis na mrežnim stranicama svoje knjižnice ili na društvenim mrežama uz hashtagove: #minutazacitanje #mhk #hcd #budiknjiznicarnaminutu.

Jesi li već primijetio te videozapise? Ako nisi, sada ih lako možeš pronaći – ključne riječi znaju put! Odvest će te do novih naslova, zanimljivih svjetova i drugih knjigoljubaca koji su podijelili svoj doživljaj čitanja.

A tvoj doživljaj? Otkrij ga! Požuri u knjižnicu, pronađi knjigu koja ti je zapela za oko i sklopčaj se na kauču. U ovom mjesecu kad lišće šuška, a knjige posebno mirišu, uroni u

A. G.

Smotra recitatora bit će u studenome

Čujte i počujte!

Daje se na znanje!

Počele su pripreme za 24. Pokrajinsku smotru recitatora na hrvatskom jeziku.

Od organizatora smotre, *Hrvatske čitaonice* iz Subotice, doznali smo da će ovogodišnje natjecanje u lijepom kazivanju poezije na materinskom hrvatskom jeziku biti održano 8. studenoga u Subotici.

Kao i do sada, recitatori će biti podijeljeni u tri dobne skupine – mlađu, srednju i stariju. Vrijeme trajanja recitacije za mlađu i srednju uzrast ograničeno je na tri minute, a za stariji uzrast – srednjoškolce, na 4 minute. Svaki će recitator za svoj nastup dobiti knjigu na hrvatskom jeziku, kao uspomenu na ovaj događaj, a pobjednici smotre bit će nagrađeni diplomom te jednodnevnim izletom u Osijek.

Vidimo se u studenome u Subotici.

B. I.

Iva Dužić

Bodljikava knjiga

Jeste li se ikada pitali kakav život postoji na dnu Jadranskog mora? Imaju li morska bića školu, brinu li se hoće li im ljubav biti uzvracena, druže li se? Vjerujte – da! Sve je u podmorju isto kao i na kopnu, samo što se zbiva u vodi. A sve to možete doznati u *Bodljikavoj knjizi*.

Priču ćete »čuti« prateći ježića Boda i njegove morske prijatelje. Upoznat ćete Moregrad i posjetiti moregradsku školu u kojoj se uči morska abeceda. Tamo se rađaju i prve ljubavi – uzvracene i neuzvracene. Čekaju vas i mnoge napete pustolovine glavnih junaka koji kroz njih odrastaju. Moregrad ima i knjižnicu u kojoj se u posebnoj knjizi ostavljaju ljubavna pisma. Ondje radi knjižničarka Zvijezda, uvijek spremna pomoći. Junaci vole svratiti i u slastičarnicu gdje se slave algašnitama.

No da ne otkrijem previše – svakako pročitaj *Bodljikavu knjigu*!

STIHOJUPCI

U restoranu

Kad bismo mogli jesti
knjige kao hranu,
kako bi izgledao
meni u restoranu?

Predjelo bi bila
knjiga nešto tanja,
s puno slika
i što manje znanja.
Enciklopedije, naravno,

glavno su jelo,
da prodube um
i ojačaju tijelo.
I desert, na kraju,
neka laka štiva,
a dječje bismo pjesmice
pili mjesto piva.

Višnja Junaković

NAŠE RIČI

Kata kuva kompot

»Nane, nane, kad ćemo pravit zimnicu? Vrime je, kaže majka, ona je već pripravila!«

»Čekaj, Kate, u subotu ću na pecu i u velik dućan, pa ću pazarit sve što triba. Evo pišem... Za turšiju – luk, zelena paradička, paprika, čičoka... Sirćet, so, šećer... Samo da ne zaboravim kupus i karfiol – to vi mali najvećma volite...«

Kata je nestala iz kuhinje, a mama još piše i taman primeti da je ćer očla i zausti da je zove, kad eto ti Kate s kotarcem punom kupusa i karfiola.

»Di si očla, Kate? Neš mi pomoć pisat šta triba?«

»Na pecu«, smije se mala Kata. »U majkinu bašču«.

»Vid ti vridnice! Pitala si majku?«

»Dada!«

»A otkaleg ti jabuke?«

»Od dide! Kazo mi: kuvaj, Kate, i kompota!«, kroz smij će Kata.

PRIPRAVIT – pripremiti, spremati

TURŠIJA – ukiseljeno povrće

KARFIOL – cvjetača

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković-Horvat

Između i među

Riječi *između* i *među* znače da se nešto nalazi u prostoru koji se proteže od jednog mjesta do drugoga ili koji dijele dvije ili više osoba. No, razlika je upravo u tome koliko pojmova te riječi povezuju. *Između* je riječ koja povezuje dva pojma (*staviti između stola i ormara, povjerenje između majke i sina*), a riječ *među* povezuje više pojmova (*izgubiti među naljepnicama, opustiti se među prijateljima*). Ako se sudionici odnosa navode pojedinačno, upotrebljava se riječ *između* (*Stajao je između ormara, zida i vrata*).

1. Dopuni rečenice.

U svaku rečenicu umetni između ili među:

Klupa se nalazi _____ dva stabla.

Dijelio je bombone _____ prijateljima.

Sjela je _____ Marka i Ivana.

2. Odaberi točnu riječ. Zaokruži ispravno između ili među.

Stavio je knjigu (između / među) dvije bilježnice.

Osjećao se izgubljeno (između / među) tolikim ljudima.

Sjedila je (između / među) roditeljima.

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Učiteljica:
Jelena Korponaić

Osnovna škola Matko Vuković 4. /4.

ANDELA EVETOVIĆ

Uvijek nasmijana i vedra. Cijenjena je kao dobar prijatelj i poznata po svojoj empatiji, posebno prema mlađima. Trenirajući džudo pokazuje iznimnu upornost i predanost.

MARTIN SUDAREVIĆ

Pravi je primjer dobrote i pristojnosti. Uvijek je spreman pomoći i saslušati druge. Trenira karate i svira bas prim.

ANDRIJA KUJUNDŽIĆ

Vedrog je duha, jako voli razgovarati kao i pomagati drugima. Posebno uživa u igranju folkloru te ne propušta probe.

MATIJA TONKOVIĆ

Neiscrpan izvor energije. Kada uzme boje u ruke, njegova kreativnost dolazi do punog izražaja – crta s velikim užitkom i pažnjom.

PETAR ĐUKIĆ

Zaljubljenik u znanost i povijest. Zanima ga sve – od svemira do drevnih civilizacija, pa često postavlja zanimljiva pitanja. Voli plivanje, ronjenje i istraživanje svega novog.

AMATEJ KUJUNDŽIĆ

Tih, miran i povučen. Savjesno obavlja sve svoje školske obveze, a najveća strast mu je nogomet. Uživa u svakom trenutku druženja s prijateljima.

IVAN VUKOV

Glazba je njegov svijet. Pjeva, svira, igra i recitira s lakoćom i osjećajem. Pohađa Glazbenu školu i poznat je po tome što uvijek rado pomaže drugima i širi dobru volju.

JESENJI

EKO-BINGO

Pronađi prijatelja, uhvati škare i ljepljivo i izazov može početi! Odrađeni izazov prelijepi listom.
Devet listova - BINGO!

ŽUTI IGRAČ

NAPRAVI KOMPOT OD JABUKA!	PLEŠI UZ JESENSKE PJESME!		NAPRAVI KOLEKCIJU ŠAREN OG LIŠĆA!
	NAPRAVI JESENJSKU ČESTITKU!	VOZI BICIKL DO SVOJE BAKE!	FOTOGRAFIRAJ SE ISPRED GOMILE LIŠĆA!
SIPAJ PTIČICAMA VODU U POSUDU!	NAPRAVI JESENJE KOLAČE!	PODSJETI PRIJATELJA NA RECIKLAŽU!	

CRVENI IGRAČ

	PODSJETI TETU NA RECIKLAŽU!	VOZI BICIKL DO PARKA!	NAPRAVI JESENJSKI CRTEŽ!
FOTOGRAFIRAJ SE S LISTOM U RUCI!	NAPRAVI JESENJE KOLAČE!	PJEVAJ JESENJU PJESMICU!	
SKUPI KESTENE RAZLIČITIH VELIČINA!		NAHRANI MRVICAMA PTIČICE U DVORIŠTU!	NAPRAVI VOĆNU SALATU OD JABUKA!

OBA IGRAČA NAKON IGRE TREBAJU ZAJEDNO
POPITI ČAJ UZ UKUSNU KESTEN TORTU!

Krmača u bundevi

Slušajte sad ovo. Naš lažov jednog jutra poranio, evo ga kod drugog komšije.

– Čiča, kod mene nije dobro. Nestala mi krmača.

Slipac božji, nikad nije ni imo krmače. Komšija zna, komšija sluša, gleda pa će jedared:

– Jal, jesi li ti ručo digod?

– Di bi od nevolje?!

– E, ako je tvoja krmača i nestala, ručak kod mene nije.

– Onda nema nevolje.

Drugi dan evo njegov opet:

– Čiča, našla se moja krmača. Šta veliš na to?

– Uozbilj?!

– Ta kad ja kažem!

– Di je bila?

– Dono ja bundevu u avliju, krmača je progrizla i ušla u nju. Šta vidim jutros? Krmača se oprasila u bundevi – izvela devet prasica.

– Kolika je to bundeva?

– Ako kažem nećete virovat – tolika je.

– Kako si je dotovario s njive?! Jel je stala na kola?

– Ni divana. Ko će taj teret dizat?! Upregli mi četir vola pa vuci bundevu. Ni pomaknit. Daj još četir vola i jedva! Teško, al srično došli do kapije. Kad su je dovukli do posrnjača, tu bundeva zapne i odvali joj se držak.

– Šta si radio s njim?

– Odnos kod kolara. On izdio iz njegov šest pari lotara.

Komšija sluša, gleda, pa će jedared:

– Samo toliko?

– Tebi je to malo?!

– Kako da nije kad je kolar samo iz iverja tog drška meni napravio sto kola. Eno, baš sad se cilo selo latilo da na njima odnese kudgod tvoje laži.

Pričao Ivan Kubatović, Čonoplja, r. 1900. g., zemljoradnik
Do neba drvo, 1963.

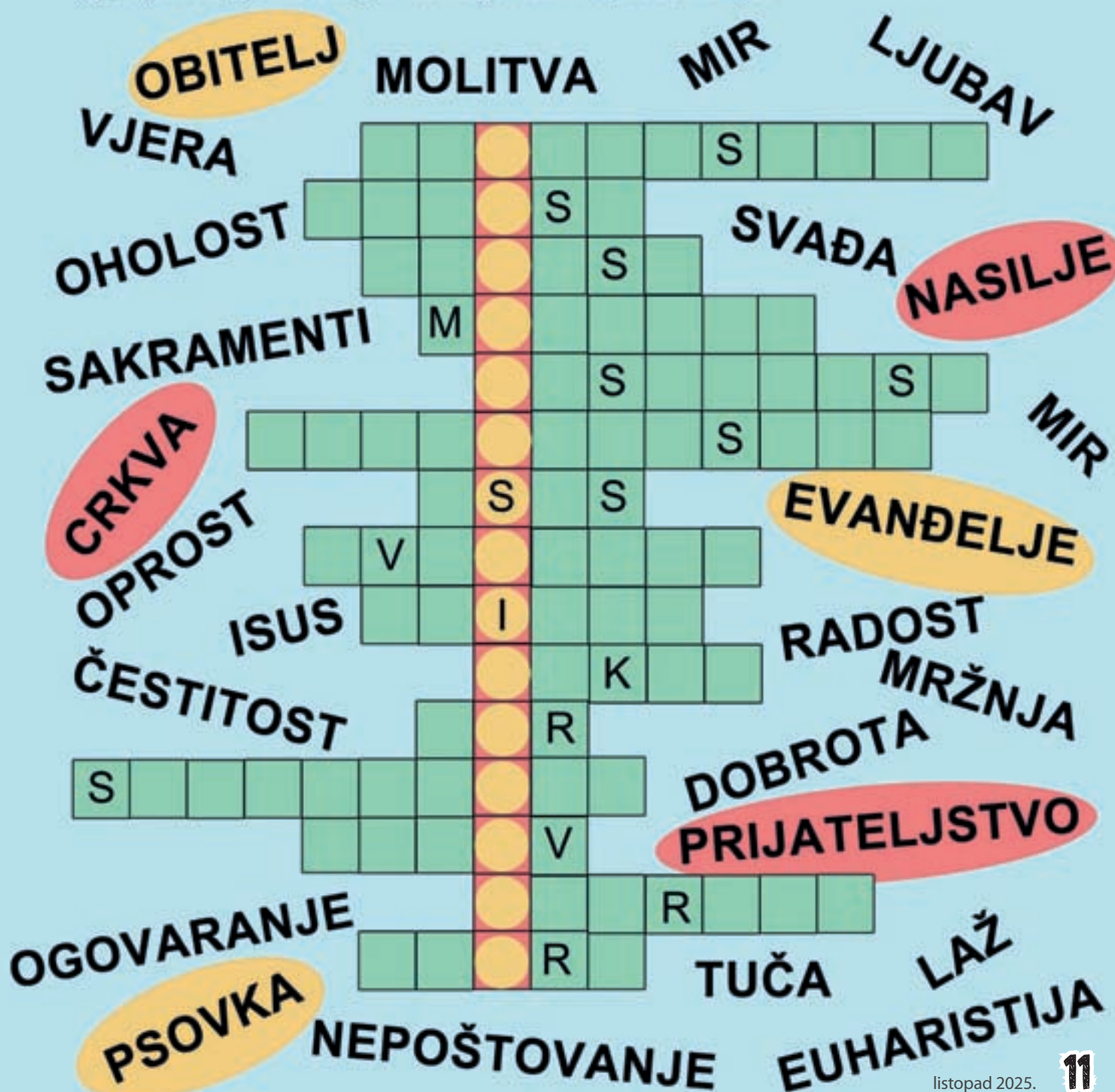
Tumač
posrnjač – (ne znam što znači)
kolar – majstor koji pravi kola
lotre – stranice na seljačkim kolima

U SVETOJ GODINI NADE!

U prošlom broju ste otkrili da je naslov papine Bule u Svetoj godini: NADA NE RAZOČARAVA! Nadati se znači imati povjerenja da je dobri Bog uvijek uz nas i da se nikada ne trebamo bojati. U svojem pismu papa nam piše o strpljivosti jer želi da sva djeca i svi odrasli vjernici u ovoj Svetoj godini rastu u strpljivosti.

Biti strpljiv znači ne odustati kada ne ide sve onako kako želimo. Ponekad se naše želje ne mogu ispuniti brzo i odmah. Nada nas uči čekati – kao sjeme koje treba vrijeme da proklija. Kada smo strpljivi postajemo radosni. Strpljenje i nada su poput dvije ruke koje nas drže sigurnima. Tko se nada, ne razočara se, jer Bog ispunjava svoja obećanja! Od ponuđenih riječi pronađi one koje oslikavaju što nam sve u životu može dati nadu. Upisana slova u kružićima će ti pomoći da ih pravilno rasporediš u križaljku i otkriješ moto (geslo) Svete godine o kojem ćemo govoriti u sljedećem broju.

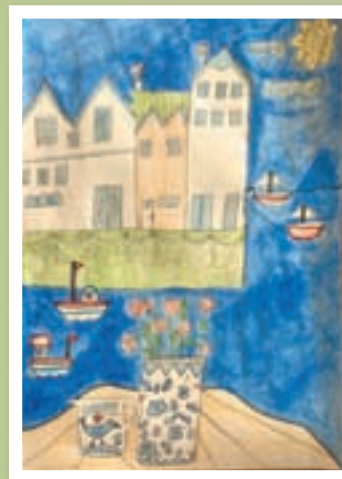

Lana Tonković, 1. 4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Antonija Francišković, 3. r. –
OŠ Matija Gubec, Tavankut

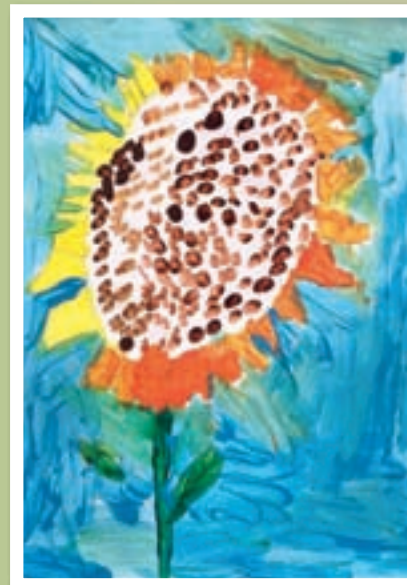
Lea Kovač, 3. b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Ana Miković, 1. 4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Helena Horvat, 1. a –
OŠ 22. oktobar, Monoštor

Benjamin Lišić, 2. c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Tamara Lulić, 2. c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Mihaela Bako, 1. b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Nikola Dulić, 1. b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Arsen Francišković, 3. c – OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Nora Sudar, 3. a – OŠ 22. oktobar, Monoštor

Klara Kujundžić, 3. c – OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Stefan Forgić, 3. b – OŠ 22. oktobar, Monoštor

Grupni rad: Stefan Merl, Milana Ivošev, Ema Dekić, 3. r. – OŠ Moša Pijade, Bereg

Jesenski vikend

Tena i Greta jedva su dočekale petak i posljednje školsko zvono tjedna. »Ova matematika trajala je vječno...«, primjetila je Greta. »Baš jeste«, složila se Tena, »ali hej, škola je gotova za danas iii...« »VIKEND POČINJE!« prijateljice su uzviknule zajedno i veselim se korakom uputile ka Teninoj kući. Cijeli su se tjedan dogovarale kako će ovog vikenda imati pravi jesenski doživljaj. Obući gume, sakupljati listove u prekrasnim bojama jeseni i skakati po kišnim baricama (ako padne kiša). Željele su fotografirati ulice u kojima su smeđe, narančaste, crvene i žute gomile lišća izgledale kao da skrivaju nešto.

Kad su stigle Teninoj kući, Tenina ih je mama dočekala s vrućom čokoladom sa šlagom, Teni i Greti najdraža poslastica još od malih nogu. »Kakav vam je plan za danas,

cure?«, upitala je blago mama dok je dohvaćala kekse iz ormara. »Odlučile smo otići u park, malo fotografirati prirodu, možda skupiti koji list ili kesten. Što misliš?«, odgovorila je Tena. »To je divna ideja. Samo se vratite prije mraka. Dok ste vas dvije u parku, ja ću vam napraviti pitu s jabukama, bundevom i cimetom – pravi jesenski kolač.« »Hvala teta Nina, vi uvijek imate najbolje ideje!«, odvrati Greta. Tenina mama se zahvalno nasmijala. Zatim im spremi fotoaparat u tašnicu s kišobranom – u slučaju da kiša počne padati.

Djevojčice su krenule u park. Putem su vidjele prekrasne jesenske prizore. Vidjele su gomile šarenog lišća, ptice na žici, vjevericu u krošnji drвета, štand s pečenim kestenjem i puno prekrasnog lišća koje vjetar nosi po ulicama. Odlučile su pokupiti nekoliko najljepših i listova kako bi napravile čestitke, dvije za prijateljice Jasnu i Petru i jednu za nastavnicu hrvatskog. Na putu kući još malo su fotografirale i uživale u druženju.

Kad su stigle doma i pojele prekusne kolače koje im je spremila Tenina mama, djevojčice su ju pitale za pomoć. »Teta Nina, bi li nam mogla pomoći u pravljenju jesenskih

čestitki?« »Naravno, Greta, idem po škare i papire, treba li nam još nešto?«, upita mama. »Ljepilo!«, dodaju djevojčice u isti glas. Kad su prikupili sve potrebno za čestitke, počele su s izradom. Tena je vješto rezala slova za natpis na čestitku, Greta je pisala porukice, a mama je ljepila listove na prednju stranu čestitke.

Djevojčice su jedva dočekale ponedjeljak kako bi podijelile jesenje čestitke. Jasna i Petra su se razveselile i zagrlile Tenu i Gretu. Kad su djevojčice predale nastavnici hrvatskog čestitku, učiteljica je veselo rekla: »Hvala vam, drage moje, ali moram vas pitati zašto ste mi dali ovu čestitku? Nije mi rođendan, ni imendan...«. Djevojčice su se pogledale, pa je Greta odgovorila: »To Vam je zato što nam je jesen dala puno darova, pa smo i mi odlučile nekog darovati!«. Nastavnica se osmijehnula i odlučila da će taj dan s cijelim razredom prošetati po četvrti i skupljati lišće kako bi svi skupa napravili jesenje čestitke.

Vesna Huska

Maza i Divka u bijegu

Jednog proljetnog jutra svinja po imenu Maza odlučila je – dosta joj je svega!

Dosta joj je ograde, dosadnog gazde i stalnog lupkanja štapom po leđima i njušci.

»Hoću vidjeti svijet!«, rekla je odlučno. Malo-pomalo njuškom je pravila rupu ispod ograde i na kraju se kroz nju provukla.

Gazda nije odmah ni primijetio da je nema, a Maza je veselo trčkarala puteljkom koji je mirisao na svježju travu i pustolovinu. Uskoro je stigla do šumarka kroz koji je žuborio potok. Popila je malo hladne vode iz potoka i osvježila se.

Dok je brčkala njušku u vodi, nešto je šušalo u grmlju. Iz njega je izišla – divlja svinja! Bila je smeđa, čupava i pomalo blatnjava.

»Tko si ti?«, upitala je sumnjičavo.

»Ja sam Maza, svinja s bač Franjinog salaša. A ti?«
»Ja sam Divka. Živim ovdje u šumi«, rekla je i odmah nastavila kopati zemlju tražeći žireve.

Maza je gledala kako Divka trči kroz šumu, skače preko potoka i gura njušku u sve što joj se nađe na putu. »Kako je tebi lijepo!«, uzdahnula je. »Nitko ti ne govori što smiješ, a što ne. Nema ograde, ni gazde koji te udara štapom po leđima... Samo sloboda!«

Divka se nasmijala.

»Istina, ali nije ni ovdje sve lako. Kad pada kiša, smočiš se do kože. Kad je zima, moraš sama pronaći hranu. I nitko ti ne donosi večeru u korito.«

»Meni to ne smeta!«, rekla je Maza. »Ostajem ovdje zauvijek!«

No, kako je dan odmicao, sunce je zalazilo, a Maza je počela osjećati prazninu u trbuhu. Travu je pokušala žvakati, ali joj nije bila ni približno ukusna kao kukuruz iz gazdina korita.

»Znaš što, Divka«, rekla je potihom, »možda bi bilo bolje da pođemo kod mog gazde. On ima hrane koliko hoćeš, topli obor i mekanu slamu.«

Divka je na trenutak razmislila. Hrane na pretek? Zvučalo je privlačno.

»Dobro«, pristala je. »Pokazat ćeš mi put.«

Krenule su skupa, a kad su se približile salašu, bač Franjo je već izdaleka ugledao svoju odbjegliu svinju. »Evo te napokon, Mazo!«, povikao je i potrčao prema njoj sa štapom.

Maza je, sretna što je sve gotovo, potrčala ravno u svoj obor. Tamo ju je čekalo korito puno večere.

Kad je bač Franjo tako lako vratio svoju Mazu, okrenuo se prema divljoj svinji:

»Ajde, ajde, samo i ti! Bit će i od tebe koja kobasica!«, povikao je i potrčao prema Divki.

Divki su se noge na tren ukočile, ali odmah je shvatila da tu nema šale. Brzo se okrenula i potrčala natrag prema šumi. Bač Franjo ju je do pola puta vijao, ali je onda oduštao – važno da se njemu njegova Maza vratila.

Ona je već punog trbuha drijemala, sanjajući o svojoj današnjoj avanturi, ali zadovoljna što se vratila u svoj dom.

Divka je, sva zadihana, stigla do svog šumarka. Iscrpljena i gladna, ali sretna što je izvukla živu glavu, zavukla se pod deblo i zaklopila oči.

Nikada se više nije približila tom salašu.

Ana Gaković

ŠUMSKA ZIMNICA

MICA UŽURBANO JE JURILA

. ŽURILA JE SAKUPITI ŠTO VIŠE

JESENJIH PLODOVA ZA ZIMNICU. RASTRČANU

MICU UGLEDAO JE

JOŽA I UPITAO: – HEJ MICO, ZDRAVO! PA GDJE TAKO JURIŠ?

– ŽURIM SAKUPITI ŠTO VIŠE JESENJIH PLODOVA

ZA ZIMU.

ZNAŠ DA VOLIM GRICKATI PO CIJELE DANE, A ZIMA JE DUUUUGA, MORAM SE DOOOBRO

PRIPREMITI!

JOŽA, TI NE SPREMAŠ

?

IDEM DO

I

DA I JA MALO PRIPREMIM ZIMNICU.

– JAO, PA I JA VOLIM

I

HOĆEŠ LI MI POKAZATI GDJE JE TO

DA SE I JA MALO POSLUŽIM?

TAKO SU MALI ŠUMSKI PRIJATELJI

I

NABRALI PUNU

ŠUMSKIH

JELI IH, SLADILI SE I BILI ZDRAVI CIJELU

!!!

KUTIĆ ZA VRTIĆ

BILJNI i ŽIVOTINJSKI SVIJET

Jež

Danju spava – noću lovi
ima 5.000-7.000 bodlji za obranu
postoji 17 vrsta ježeva
ima razvijeno čulo njuha i sluha, slab vid,
ali razlikuje boje
živi u šumi, drveću i žbunju
zimi prezimljava u gnijezdima od lišća
živi sam, mužjak i ženka su zajedno samo
kad se pare

JEŽIĆ UBODEŽIĆ

Ježić Ubodežić
Peo se na briježić
Počeo je padat snježić
Pa je ježić
Bježić
Bježić
Pobjegao kući.
Napravio tamu,
Obuko pidžamu,
Legao u krevet vrući
Pa spava li spava,
Vidi mu se samo glava,
Ležić
Ležić
Ježić.
Pada
Pada
Snježić.
Luko Paljetak

Sadrži vitamine A, C, D, E, K, B1, B2, B3, B6
Kalij, kalcij, željezo, fosfor, selen, cink,
magnezij, bor, kobalt.
Sadrži masnoće, bjelančevine, ugljikohidrate
Postoji oko 800 vrsta bundeva,
100 g bundeve je oko 26 KCal.
Sjeme bundeve jako je zdravo, od njega se pravi ulje,
100 g sjemena bundeve je oko 554 KCal.

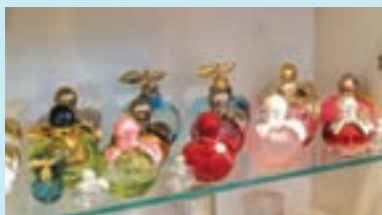

VOLIM VOJVODINU

Jeste li čekali novi broj *Hrcka* i nova pitanja o našoj lijepoj Vojvodini? Znam, izazov je to – točno odgovoriti, a usput i nešto novo doznati. Izvolite!

1. U kojem se vojvođanskom mjestu nalazi jedinstveni Muzej parfemskih bočica *Pudar*?

- a) u Bezdanu
- b) u Kuli
- c) u Opovu
- d) u Zrenjaninu

Prvi muzej parfemskih bočica jedini je ove vrste u Srbiji. U vlasništvu je sestara **Biljane i Jelene**. Muzejska postavka obuhvaća više od 2.000 parfema, odnosno oko 4.500 parfemskih bočica, toaletnih i kolonjskih voda.

3. U kojem se vojvođanskom mjestu održava *Kuglofijada*?

- a) u Beočinu
- b) u Aleksandrovu
- c) u Čoki
- d) u Šidu

Kuglofijada je međunarodna manifestacija koja će ove godine biti održana 11. put, u drugoj polovici listopada. Natjecateljskog je karaktera i ima tri kategorije: slatki kuglof, slani kuglof te najljepše ručno oslikani – dekorirani kuglof.

2. Koja je životinja zaštitni znak Specijalnog rezervata prirode Gornje Podunavlje?

- a) orao bjelorepan
- b) dabar
- c) mačka
- d) crna roda

SRP Gornje Podunavlje jedan je od dunavskih bisera Vojvodine i Srbije. Rezervat je ostatak nekadašnjih prostranih plavnih predjela Podunavlja. Prostire se na području općina Apatin i Sombor. U naravi je rit-sko-močvarna cjelina, jedna od posljednjih velikih dunavskih močvarnih divljina. Prati tok Dunava.

4. Koja je najstarija ergela u Srbiji, pa samim tim i u Vojvodini?

- a) ergela Zobnatica
- b) ergela Kelebija
- c) ergela Ljubičevo (Ljubičevo nije u Vojvodini!)
- d) ergela Karađorđevo

Ergelu je davne 1779. godine osnovao **Bela Vojnić**, želeći stvoriti konjarsku oazu na Balkanu. Od tada, više od dva stoljeća unazad, ovdje se s posebnom pažnjom uzgajaju rasni konji.

B. I.

Holywin – svetost pobjeđuje

U ovom razdoblju s polica trgovina i izloga gledaju nas neka ružna i zastrašujuća bića – vještice, duhovi, vampiri. Mnoga su se djeca uvukla u tu igru, pa se prerušavaju u strašne likove. Zašto nam sada posebno žele privući pažnju? Sada se bliži slavlje Svih svetih – svih naših nebeskih prijatelja, onih poznatih čije slike i kipove prepoznajemo, ali i onih nepoznatih, koji su živjeli običnim životima, ali su zaslužili Nebo i sada se u njemu raduju. Oni nas potiču da i mi budemo svjetlo u svijetu, da činimo dobra djela, opraštamo i pomažemo drugima.

Zato biraj pravo slavlje – *Holywin*, što znači Svetost pobjeđuje!

Halloween širi tamu, strah i slike zla, a *Holywin* donosi svjetlo, radost i ljubav. Umjesto bundeva i čudovišta, mi biramo molitvu i upaljenu svijeću kao znak nebeskog svjetla.

Pronađi knjigu ili film o omiljenom svecu ili nekom o kojem tek želiš nešto naučiti. Ako želiš nekog oponašati, izaberi najbolje uzore!

Ako u svom mjestu imaš organiziran *Holywin*, otiđi i vidi. U Subotici će *Holywin*, iliti *Večer svetaca*, biti 31. listopada u dvorani HKC-a *Bunjevačko kolo*, s početkom u 20 sati. Prirodnu predstavu pripremaju osnovci i srednjoškolci i to o novom mladom svecu Carlu Acutisu. Ne znaš tko je? Dođi ga upoznati.

A. G.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:

Životinja koja se spominje je vjeverica.

Nagrađeni detektivi:

1. Samuel Kovač – OŠ 22. oktobar, Monoštor
2. Anđela Evetović – OŠ Matko Vuković, Subotica
3. Nora Sudar – OŠ 22. oktobar, Monoštor
4. Vanja Vuković – OŠ Matko Vuković, Subotica
5. Paula Tumbas – OŠ Matko Vuković, Subotica
6. Ilina Balić – OŠ Aleksa Šantić, Vajska
7. Saša Košec – OŠ Moša Pijade, Bereg
8. Danijel Varga – OŠ Bratstvo-jedinstvo, Bezdan
9. Antonia Vuković – OŠ Moša Pijade, Bereg
10. Lucija Dekan – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Nagradno pitanje:

Što se obilježava od
15. listopada do 15. studenoga?

KUPON	
Odgovor:	
Ime	
Prezime	
Adresa	
Mjesto	
Škola	
Razred	

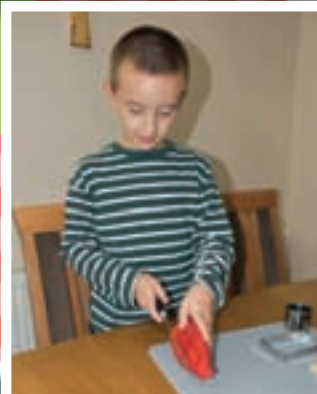
Mihaelov X i O

Priprema:

1. Uzmite modle i izrežite kruh u obliku krugova i kvadrata. Svako parče premažite sirnim namazom i posložite na tanjur 3 x 3 komada.
2. Krastavac izrežite na kolutiće, a crvenu papriku na tanke štapiće.
3. Zaigrajte igru X i O tako da na svaki namazani komad kruha stavite kolutić krastavca (O) ili složite štapiće od paprike u oblik slova X. Pobjednik je onaj tko prvi složi niz od tri ista simbola. Za nagradu prvi može pojesti svoje »figure«.

Dobar tek!

Mihaelov X i O pripremio je za vas **Mihael Jurić**. Mihael pohađa drugi razred Osnovne škole *Matko Vuković* u Subotici. Trenira u Školici sporta, voli voziti bicikl i rolere te igrati badminton. Uživa praviti kolače – njegov specijalitet su čokoladne kiflice i mafini.

Vrijeme priprave:
8 minuta

Potrebni sastojci:

kruh

sirni namaz

krastavac

crvena paprika

JESTE LI ZNALI?

- Slonovi komuniciraju zvučnim valovima na frekvencijama koje ljudi ne mogu čuti.
- Znanstvenici tvrde kako svinje, za razliku od svih domaćih životinja, do rješenja dolaze promišljajući. Svinje

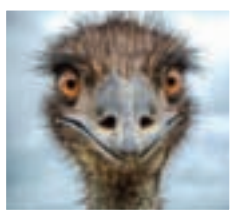

mogu riješiti bilo koju zadaću koju može i pas, obično za kraće vrijeme.

- Divlje patke ponekad grade gnijezdo i na visini od 12 metara, a pačiči se, nakon što padnu u prvom pokušaju napuštanja gnijezda, veoma rijetko povrijede.

- Emu je najveća australijska ptica, visoka preko dva metra. Ne može letjeti, ali umije plivati i ima sposobnost trčanja i do 65 km na sat.

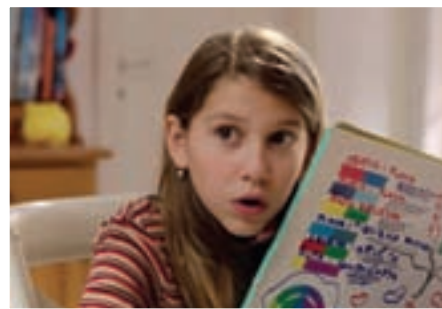
- Neke vrste morskih zvijezda imaju preko 50 krakova.

- Grizli je najveći mesožder od svih koji žive na svijetu. Može biti težak 230 kilograma, što je više od bilo koje vrste medvjeda.

DRUGI DNEVNIK PAULINE P.

Paulina ima 11 godina i stvari su sve samo ne jednostavne... Nastavak hit filma donosi još više emocija i iskrenih trenutaka iz života jedne (ne tako male) djevojčice. Naša junakinja sada ima već jedanaest godina! Iako joj odrasli govore da joj je ovo »najbolji dio života«, Paulini se uopće ne čini tako. U petom razredu dočekat će je profesorica Mirković, stroga nastavnica geografije, kao i Marta iz 5. D, *Paulinin prvi bully*. Uskoro će otkriti i da njezina draga baka boluje od neizlječive bolesti. U borbi s nevoljama Paulina će se još jednom poslužiti šarmom i bujnom maštom i izvući jednu vrijednu pouku: da se život ne sastoji samo od pobjeda.

ŠKOLA ČAROBNIH ŽIVOTINJA 3

Ida se želi boriti za očuvanje prirode sa svojim razredom na godišnjem događaju Dana šuma, Helenina obitelj je na rubu bankrota – činjenicu koju pokušava zadržati u tajnosti dok provodi plan: mora uspjeti kao influencerica kako bi spasila svoju obitelj od propasti. Namjerava postići svoj cilj modnom revijom u prirodoslovnom muzeju. Međutim, modna revija zakazana je za isti dan kao i Idin Dan šuma...

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: KRUMPIR, MRKVA, PERŠIN, SALATA, KRASTAVCI, PAPRIKA, LUK, KUPUS, BIK, MAHUNE, GRAŠAK, RAJČICA, KIVI, PAS, ZIMNICA.

Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerkke.

K	S	A	A	C	I	N	M	I	Z
L	U	I	K	S	S	A	P	I	K
A	R	L	U	I	G	K	C	S	K
E	T	P	R	R	R	V	I	R	N
A	U	M	A	I	A	P	A	B	I
K	T	Š	A	T	P	J	A	A	Š
K	A	A	S	H	Č	M	V	P	R
K	I	A	L	I	U	K	U	E	E
H	R	V	C	A	R	N	N	R	P
K	I	A	I	M	S	K	E	E	K

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi labirint.

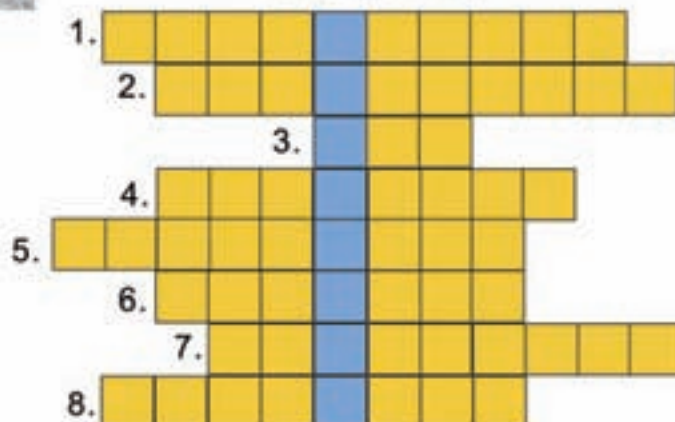

Križaljke

anjerke

Moza

Riješi križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćeš rješenje.

Stavi svako slovo na svoje mjesto i otkrij riječi.

